

تیر و کمان بازی

آشنایی با ورزش دقت و جسارت

تیر و کمان از جمله سلاح‌های ساخته‌شده انسان است. این وسیله اولین ابزاری بود که استفاده از آن، مستلزم رودررو قرار گرفتن با دشمن نبود. به همین دلیل، به سرعت به وسیله‌ای تأثیرگذار در نبردها بدل شد. آثار باقی‌مانده از زمان‌های باستان و نقاشی‌های دیواره‌ها غارها نشان می‌دهد انسان از ۵۰ هزار سال پیش از تیر و کمان چوبی استفاده می‌کرده است. در افسانه‌ها، اسطوره‌ها و مذاهب مختلف نیز درباره تیر و کمان حکایت‌های بسیاری نقل شده است. |

در روایت‌های مذهبی

در دین اسلام استفاده از تیر و کمان توصیه شده است. «تیراندازی» از جمله هنرهایی است که به فرموده پیامبر اسلام (ص)، پدران باید به فرزندان خود آموزش دهند. در روایات آمده است که هشام بن عبدالملک، خلیفه عباسی، از امام باقر (ع) درخواست کرد که در حضور دیگران با کمان تیراندازی کند. امام نیز ۱۰ تیر برداشت و همه را به هدف زد.

در اساطیر ایرانی

معروف‌ترین موارد استفاده از تیر و کمان در حماسه‌های ایرانی، ماجرای آرش کمانگیر است. در نبرد سپاهیان منوچهر، شاهنشاه ایران با افراسیاب، شاه توران (ترکان شمال شرق ایران)، ایرانیان در مازندران مجبور شدند شرایط تورانیان را بپذیرند. قرار شد که ایرانیان از مازندران تیری به سمت شرق شلیک کنند و هر جا که تیر فرود آمد، مرز دو کشور باشد. به پیشنهاد فرشته زمین،

اسفندارمذ، آرش برای شلیک تیر انتخاب شد. او می‌دانست که باید جان خود را در این راه بدهد. به همین دلیل برهنه شد و به شاهنشاه و سپاهیان گفت: «من بدنی سالم دارم، اما می‌دانم پس از شلیک تیر، تمام نیرویم از بدن بیرون می‌رود و جانم فدای ایران می‌شود.» آن‌گاه پس از شلیک تیر از فراز قلعه دماوند جانش را از دست داد. به خواست اهورامزدا (خداوند)، فرشته باد نکهبان تیر شد و از افتادن آن جلوگیری کرد. تیر از بامداد تا ظهر در آسمان بود و از کوه‌ها و دشت‌ها گذشت تا آن‌که ظهر بزرگ‌ترین درخت گردوی عالم - که در کنار رود «جیحون» (در ترکمنستان امروزی) بود - فرود آمد و مرزهای دو کشور در این نقطه قرار گرفت. ایرانیان باستان به پاس دلاوری آرش هر ساله جشنی به نام «تیرگان» برپا می‌کردند.

انواع کمان

کمان‌ها با توجه به مواد سازنده و موارد

استفاده آن‌ها، به شکل‌های متفاوت ساخته می‌شوند. وزن آن‌ها از ۱۲ تا ۱۹ کیلوگرم است. انواع کمان عبارتند از:

کمان ریکرو: تنها کمانی است که مسابقات آن در المپیک برگزار می‌شود. این کمان از کربن ورقه شده یا فایبرگلاس ساخته می‌شود. دو انتهای آن به صورت منحنی درآمده‌اند و به طرف پشت کمان انحنا دارند. **کمان کامپاند:** بعد از ریکرو، معروف‌ترین نوع کمان است. این کمان کمی از ریکرو کوتاه‌تر است، اما قرقره‌هایی که در نوک آن قرار گرفته‌اند و تنظیمات را برای تیرانداز آسان‌تر می‌سازند، سبب شده‌اند که از کمان ترکیبی (کامپاند) به عنوان کمانی مکانیکی یاد شود. به همین دلیل، مسابقات کامپاند، المپیکی نیست و معتبرترین رقابت‌های آن «مسابقات جهانی» است.

تیر (بیکان)

تیرها معمولاً از چوب، فایبرگلاس، آلومینیم

۱۸۷۹

در این سال، اتحادیه ملی تیراندازان در ایالات متحده تأسیس شد.

۱۸۶۰

اولین باشگاه مخصوص کمان‌داران در انگلستان تأسیس شد.

۱۶۷۳

اولین مسابقه تیراندازی با کمان در انگلستان در منطقه «بیورکشایر» برگزار شد.

گاه‌شمار

